

Zgon T. T. Jeża.

Z Lozanny nadeszła smutna wieść, która w całej Polsce odezwie się żałobnym echem. Zmarł tam w 92 roku życia nestor polskich żołnierzy i polskich pisarzy, Zygmunt Miłkowski, znany w literaturze pod pseudonimem Teodora Tomasza Jeża.

społeczeństwa budować chcieli lepszą przyszłość narodu. Rewolucjonista-ideowiec, patriota najgorętszy, demokrata najczernerwiejszy, pisarz najbardziej uspołeczniony, wypisał przecież na sztandarze swoim jako hasło miłość Ojczyzny, i temu wzniosłemu wezwaniu pozostał wiernym przez cały długowieczny, niezmordowaną pracą wypełniony żywot, który imię

Wiekami, tradycjami i poglądami należał Zygmunt Miłkowski do wczorajszego pokolenia — przeżył wszystkich współczesnych jak patriarchy kilku pokoleń, ale w narodzie pozostanie o nim pamięć jak o żywym duchu, który snuł do grobowej deski tradycje hasła Kościuszkowskich.

* * *

Opleka nad rannymi w Krakowie: Personal krakowskiej filii „Czerwonego Krzyża“.

Z teatru wojny: Austriacki karabin maszynowy na pozycji.

Ze ś. p. Miłkowskim zeszedł do grobu żywy symbol naszych naczelnych dążeń narodowych. Początek jego politycznej działalności przypada na rok 1848 i odtąd nazwisko Miłkowskiego spotyka się wszędzie, gdzie myśl rodzi się i pracuje dla Niepodległej Polski. Działal orężem, żywym słowem i piórem, w kraju i na emigracji, zawsze wierny przewodniej swej idei, której niezmordowanym szermierzem był zawsze, nawet wtedy, gdy inni poczynali wątpić.

Wielki ofiarnik narodu, pełen hartu ducha, męstwa i cnoty, obywatel zespolony jaknajściślej z tradycjami polskimi, Zygmunt Miłkowski szedł zawsze w pierwszym szeregu tych, co na demokratyzacji

jego przekazuje potomności w rzędzie najbardziej zasłużonych synów Polski porzobiorowej.

Przyszły historyk żywota i czynów Zygmunta Miłkowskiego będzie miał niemałą pracę ze zgromadzeniem materyałów do jego biografii, przyszły historyk literatury, niemniej, w określeniu jego stanowiska w literaturze XIX wieku jako jednego z najwybitniejszych, najbardziej poczytnych i najbardziej uspołecznionych powieściopisarzy polskich. Zasługa społeczna Miłkowskiego, wielkość jego wpływu na szerokie sfery czytelników w Polsce, a przede wszystkim na młodzież, da się w pełni określić dopiero w perspektywie czasu, którą zasłania w obecnej chwili brzemienista wypadkami chwila dziejowa.

Zygmunt Miłkowski nrodził się w dniu 23 marca 1824 r. na Podolu we wsi Saracei z rodziny ziemiańskiej, której przodkowie walczyli pod sztandarami narodowymi. Do szkół początkowych uczęszczał w Niemirowie, uniwersyteckich kursów słuchał w Odessie, skąd udał się do Kijowa dla kontynuowania studyów w r. 1847. Tu zaskoczyły go wypadki rewolucyjne roku 1848. Przekradł się z kilku towarzyszami do Galicji, spodziewając się wybuchu tam ruchu wolnościowego, gdy atoli powstanie do skutku nie przyszło, powędrował na Węgry, uczestniczył jako legionista w oblężeniu Aradu, w bitwach pod Solnokiem, Tapio-Biczke, Isaszeg, Nagy-Carlo, Komornem i t. d. Po upadku powstania węg-

Z teatru wojny: Sortowanie zdobyczy po bitwie pod Limanową.